

2024(2)THCR

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానము, హైదరాబాద్.

గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి సూరేపల్లి నందా

రిట్ పిటిషన్ నెంబర్ 33052 / 2021

తీర్పు తేదీ: 03.06.2024

నవాబ్ సయ్యద్ అబ్దుల్ వహాబ్

వర్రెస్

యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా & ఇతరులు

ఉత్తర్వు:

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది శ్రీమతి వేదుల చిత్రలేఖకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ వేదుల శ్రీనివాస్, ప్రతివాది నం. 1 తరపున శ్రీ గాడి ప్రవీణ్ కుమార్, భారత డిప్యూటీ సొలిసిటర్ జనరల్, ప్రతివాది నం. 2 తరపున న్యాయవాది శ్రీ బి. జితేందర్ మరియు ప్రతివాది నం. 3 తరపున న్యాయవాది శ్రీ అసద్ హుస్సేన్ వాదనలు విన్నాను.

2. పిటిషనర్ ఈ క్రింది విధంగా అభ్యర్థన కోరుతూ కోర్టును ఆశ్రయించారు:

"..... 14.12.2020 నాటి పిటిషనర్ వినతిపత్రాన్ని తేదీ 19.08.2021 నాటి ఎఫ్.నం.18/4/2020.ఎమ్.ఐ లోని ప్రొసీడింగ్స్ ద్వారా తిరస్కరించడంలో 1వ ప్రతివాది యొక్క చర్యను మరియు సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం చట్టం, 1961 లోని సెక్షన్ 5 (1) (ఎఫ్) కింద 2వ ప్రతివాది బోర్డు కార్యాలయానికి 3వ ప్రతివాదిని నామినేట్ చేస్తూ 1వ ప్రతివాది

జారీ చేసిన తేదీ 05.02.2019 నాటి గెజిట్ నోటిఫికేషన్ ను ఏకపక్షంగా, అసమంజసమైనదిగా మరియు చట్టవిరుద్ధమైనదిగా ప్రకటించడానికి మరియు తత్ఫలితంగా దానిని రద్దు చేయడానికి మరియు సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం చట్టం, 1961లోని సెక్షన్ 5 (1) (ఎఫ్) కింద 2వ ప్రతివాది బోర్డుకు పిటిషనర్ ను నామినేట్ చేయడానికి పర్యవసాన ఆదేశాలను జారీ చేయాలని మరియు అటువంటి ఇతర ఉత్తర్వు లేదా ఉత్తర్వులను జారీ చేయాలని....."

రికార్డు పరిశీలించాను :

3. 1వ ప్రతివాది యొక్క ప్రొసీడింగ్స్ నం. ఎఫ్. నం. 18/4/2020. ఎమ్.ఐ. ద్వారా తేదీ

19.08.2021 నాటి ఆక్షేపించబడిన ఆదేశం, ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

"దివంగత నవాబ్ సాలార్ జంగ్ బహదూర్ III వారసుడిగా మరియు కుటుంబ సభ్యుడిగా మిమ్మల్ని సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం బోర్డులో చేర్చాలని ఈ మంత్రిత్వ శాఖను అభ్యర్థిస్తూ తేదీ 14.12.2020 న మీరు చేసిన వినతిని సూచించాలని నన్ను ఆదేశించారు. మీ తండ్రి నవాబ్ సయ్యద్ అబ్దుల్లా ద్వారా సాలార్ జంగ్ కుటుంబ సభ్యుడిగా సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం బోర్డులో సభ్యుడిగా నామినేట్ కావడానికి మీరు తగినవారని మరియు అర్హత కలిగి ఉన్నారని మరియు మీ దరఖాస్తును ఒఎస్ 156/1980 లోని తీర్పు మరియు డిక్రీకి అనుగుణంగా పరిగణించాలని మీరు పేర్కొన్నారు.

ఈ మేరకు హైదరాబాద్ లోని తెలంగాణ హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ నం. 14716/2021 ను కూడా దాఖలు చేశారు. గౌరవనీయ తెలంగాణ హైకోర్టు రిట్ పిటిషన్ ను ప్రవేశ దశలో పరిష్కరించేటప్పుడు పిటిషనర్ సమర్పించిన తేదీ 14.12.2020 నాటి వినతిని పరిగణనలోకి తీసుకుని చట్టానికి అనుగుణంగా తగిన ఉత్తర్వును జారీ చేయాలని ప్రతివాదులను ఆదేశించింది.

మీరు సమర్పించిన తేదీ 14.12.2020 నాటి వినతి పత్రాన్ని సాలార్ జంగ్ మ్యూజియంతో సంప్రదించి పరిశీలించబడింది. ఈ నేపథ్యంలో, పేర్కొన్న డిక్రీ మరియు తీర్పు

నవాబ్ సాలార్ జంగ్ III వారసులు/ఉత్తరాధికారులు మధ్య రాజీకి సంబంధించినదని తెలియజేయబడింది.

ఇక్కడ దివంగత నవాబ్ సాలార్ జంగ్ III ఎన్నడూ వివాహం చేసుకోలేదని, సాలార్ జంగ్ బహదూర్ వదిలివెళ్లిన ఆస్తుల కోసం దావా వేశారని ఇక్కడ పేర్కొనడం సముచితం. పిటిషనర్ తరపున అతని తల్లి మరియు సంరక్షకురాలు పుత్రీన్ బేగం ప్రాతినిధ్యం వహిస్తారని, ఇది సంపద/ఆస్తుల్లో వాటాకు సంబంధించినదని మరియు సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం బోర్డు సభ్యుడిగా నామినేషన్ కు సంబంధించినది కాదని డిక్రీలో పేర్కొనబడింది.

సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం చట్టం 1961 (నం. 26 ఆఫ్ 1961) ను కేంద్ర ప్రభుత్వం 19.05.1961 న జారీ చేసింది. చట్టంలోని సెక్షన్ 5 బోర్డులో పనిచేయడానికి వ్యక్తి గురించి మరియు సెక్షన్ 5 [1] (ఎఫ్) బోర్డులో దివంగత నవాబ్ సాలార్ జంగ్ బహదూర్ కుటుంబం యొక్క నామినేషన్ గురించి ప్రస్తావించింది. ఈ నామినేషన్ ను కేంద్ర ప్రభుత్వ సాంస్కృతిక మంత్రిత్వ శాఖ గెజిట్ లో నోటిఫై చేస్తుంది.

సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం బోర్డులో సభ్యునిగా మిమ్మల్ని నామినేట్ చేయాలనే మీ అభ్యర్థన మీరు ప్రాతినిధ్యంతో సమర్పించిన పత్రం ద్వారా నిరూపించబడలేదు. మీరు ఈ మంత్రిత్వ శాఖకు సమర్పించిన ఏ పత్రం అయినా ఆస్తి వివాదానికి సంబంధించినదే తప్ప సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం బోర్డు సభ్యుడిగా నామినేషన్ కు సంబంధించినది కాదు.

ఇంకా, పైన పేర్కొన్న తీర్పు కాపీతో పాటు అందుకున్న మీ రిట్ పిటిషన్ ను పరిశీలించినప్పుడు, అఫిడవిట్ లోని పేరా 4లో, "కుటుంబ సభ్యుల నియామకం యొక్క పదవీకాలం 2013లో ముగిసింది మరియు 02.03.1949 న మరణించిన సాలార్ జంగ్ కుటుంబ సభ్యులకు ఉద్దేశించిన కోటాలో బోర్డుకు జి ౬ బి ద్వారా చెల్లుబాటు అయ్యే నామినేషన్ ఏదీ చేయబడలేదు మరియు ఆ కార్యాలయం చాలా సంవత్సరాలుగా ఖాళీగా

ఉంది”, అని పేర్కొనడం ద్వారా వాస్తవాన్ని తప్పుగా పేర్కొనట్లు కనిపిస్తుంది. ఈ సందర్భంలో నవాబ్ అహ్మద్ అలీ ఖాన్ 1997 నుండి ఆ తర్వాత 2003, 2008, 2013 మరియు 2019 సంవత్సరాలలో సభ్యుడిగా నామినేట్ చేయబడ్డారని ఇక్కడ ప్రస్తావించబడింది. అతను ఇప్పటికీ ప్రస్తుత బోర్డులో ఉన్నాడు మరియు అతని పదవీకాలం 03.01.2024 న ముగుస్తుంది.

పైన పేర్కొన్న వాటిని దృష్టిలో ఉంచుకుని, సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం బోర్డు లో మిమ్మల్ని చేర్చడం సాధ్యం కాదు. మీ ప్రాతినిధ్యం తదనుగుణంగా పరిష్కరించబడింది.

4. ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్ కు మద్దతుగా పిటిషనర్ దాఖలు చేసిన అఫిడవిట్లో పిటిషనర్ చేసిన

వాదనల ప్రకారం పిటిషనర్ కేసు క్లుప్తంగా ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

i) పిటిషనర్ యొక్క కేసు ఏమిటంటే, బి. ఎస్. నం. 156/1980 VII సీనియర్ సివిల్ జడ్జి, సిటీ సివిల్ కోర్ట్, హైదరాబాద్ ముందు, దానిలోని వాది యొక్క హక్కుల ప్రకటన కోసం దాఖలు చేయబడింది, మరియు బి. ఎస్. నం. 1451/1993 లో మరొక దావా పిటిషనర్లు నజీబా బేగం యొక్క వారసులు అని ప్రకటించాలని దాఖలు చేయబడింది. పిటిషనర్ బి. ఎస్. నం. 156/1980 లో ప్రతివాది నం. 31 మరియు బి. ఎస్. నం. 156/1980 లోని తీర్పు యొక్క పేరా 37 లో ప్రతివాదులు నం. 24 నుండి 43 మరియు 47 నుండి 65 మరియు 109 మరియు 110 లు సాలార్ జంగ్ III యొక్క వారసులుగా ప్రకటించడానికి అర్హులు అని పేర్కొన్న కోర్టు ప్రకటించింది. ఈ తీర్పు III అడిషనల్ చీఫ్ జడ్జి, సిటీ సివిల్ కోర్ట్, హైదరాబాద్, కోర్టులో ఎ. ఎస్. నం. 335/2005లో వాదాంశం మరియు దిగువ కోర్టు తీర్పును ధృవీకరిస్తూ దానిని 01.08.2007న కొట్టివేయబడింది

మరియు అదే అంతిమం అయింది. కోర్టు పైన పేర్కొన్న ఆదేశాల మేరకు పిటిషనర్ ను సాలార్ జంగ్ III వారసుడిగా ప్రకటించారని మరియు పిటిషనరు కు 2 వ ప్రతివాది బోర్డుకు నామినేషన్ కోసం 1 వ ప్రతివాది పరిగణించటానికి అర్హత ఉంది. 07.11.2008 నాటి భారత గెజిట్ ప్రకారం నవాబ్ అహ్మెరామ్ అలీ ఖాన్ అనే వ్యక్తి 5 సంవత్సరాల కాలానికి బోర్డుకు నామినేట్ చేయబడ్డాడు మరియు ఆ వ్యక్తి 02.03.1949న మరణించిన సాలార్ జంగ్-III కుటుంబ సభ్యుడు కాదు అన్నది పిటిషనర్ యొక్క నిర్దిష్ట అభ్యర్థన. నియమితుని పదవీకాలం 2013లో ముగిసింది మరియు ఆ పదవి చాలా సంవత్సరాలుగా ఖాళీగా ఉంది.

ii) పిటిషనర్ యొక్క కేసు ఇంకా ఏమిటంటే, పిటిషనర్ ను 2వ ప్రతివాది బోర్డు సభ్యుడిగా నామినేట్ చేయాలని పిటిషనర్ వరుసగా 14.12.2020 మరియు 19.03.2020 తేదీలలో 1వ మరియు 2వ ప్రతివాదులకు వినతిపత్రాలు ఇచ్చారు, అయితే, అవి పరిగణించబడలేదు.

iii) పిటిషనర్ యొక్క విజ్ఞప్తులను పరిగణనలోకి తీసుకోని ప్రతివాది నం.1 మరియు 2 ల చర్యతో వ్యధితుడైన పిటిషనర్ డబ్ల్యు. పి. నం.1716/2021 ను దాఖలు చేయగా, పిటిషనర్ అభ్యర్థనను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని ప్రతివాదులను ఆదేశిస్తూ 01.07.2021 నాటి ఉత్తర్వు ద్వారా దానిని పరిష్కరించారు. ఆ తర్వాత 1వ ప్రతివాది పిటిషనర్ యొక్క అభ్యర్థనలను తిరస్కరిస్తూ తేదీ 19.08.2021 నాటి ప్రొసీడింగ్స్ ఎఫ్. నం. 18/4/2020.ఎం.ఐ., లను జారీ చేశారు. పిటిషనర్ యొక్క నిర్దిష్ట కేసు ఏమిటంటే, 3వ ప్రతివాది సాలార్ జంగ్-I యొక్క దూరపు బంధువు, కానీ సాలార్

జంగ్-III కుటుంబానికి చెందిన సభ్యుడు కాదు. అందువల్ల, 2003, 2008, 2013 మరియు 2019 సంవత్సరాలలో వరుసగా 3వ ప్రతివాదిని 2వ ప్రతివాది బోర్డు సభ్యుడిగా నియమించడం చట్టవిరుద్ధం మరియు కొనసాగించబడలేనిది. అందువల్ల, ఈ రిట్ పిటిషన్.

5. ప్రతివాది నం. 3 తరపున కౌంటర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేయబడింది- పేరాలు 3, 4, 5, 6

క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

“3. .... 2-3-1949 న మరణించిన నవాబ్ సాలార్ జంగ్ III కి సంతానం లేరు మరియు ఎన్నడూ వివాహం చేసుకోలేదు. కాబట్టి అతని కుటుంబం ప్రధానంగా అతని తండ్రి పూర్వీకుల కుటుంబం అవుతుంది.

సాలార్ జంగ్ కుటుంబానికి వంశ మూలపురుషుడు మరియు పూర్వీకుడు నవాబ్ సర్ సాలార్ జంగ్ I. అతను మూడు దశాబ్దాల పాటు హైదరాబాద్ కు దివాన్ లేదా ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్నాడు మరియు ఆసిఫ్ జాహీ రాజవంశం యొక్క పాలకులు, నిజాం IV, V మరియు VI యొక్క మూడు తరాలకు సేవ చేశాడు. నిజాం V, అతని వారసుడు మరియు ఉత్తరాధికారి నిజాం VI మూడు సంవత్సరాల వయస్సులో ఉన్నప్పుడు మరణించారు. అప్పుడు నవాబ్ సాలార్ జంగ్ I రాజ్య వ్యవహారాలన్నీ నిర్వహించడానికి రీజెంట్ (ఇన్నార్డి పాలకుడు)గా నియమించబడ్డాడు మరియు 1883 సంవత్సరంలో తను మరణించే వరకు ఈ విధులను విశ్వసనీయంగా మరియు శ్రద్ధగా నిర్వహించాడు, అప్పటికి యువ యువరాజు నిజాం VI పట్టాభిషిక్తుడయ్యాడు.

నవాబ్ సర్ సాలార్ జంగ్ I కు నలుగురు సంతానం జన్మించారు, ఇద్దరు కుమారులు, ఇద్దరు కుమార్తెలు. పెద్ద కుమారుడు నవాబ్ లాయిక్ అలీ ఖాన్ (సాలార్ జంగ్ III) కు ఒక సంతానం, మీర్ యూసుఫ్ అలీ ఖాన్ (సాలార్ జంగ్ III) అనే కుమారుడు ఉండెను, చిన్న కుమారుడు మీర్ సాదత్ అలీ ఖాన్ కు ఒకే ఒక సంతానం - ఒక కుమార్తె కరీం ఉనిస్సా బేగం, ఆమె తన యుక్తవయసులోనే మరణించింది. ఆయన పెద్ద కుమార్తె నూర్ ఉనిస్సా బేగం సంతానం లేకుండా మరణించింది. అతని చిన్న కుమార్తె సుల్తాన్ బఖ్త్ బేగం నవాబ్ బెహ్రామ్ ఉద్ దౌలాను వివాహం చేసుకుంది మరియు వారికి ఇద్దరు కుమారులు నవాబ్ తురాబ్ యార్ 1 జంగ్ మరియు నవాబ్ సాజిద్ యార్ జంగ్ మరియు ఇద్దరు కుమార్తెలు జన్మించారు.

నవాబ్ సాలార్ జంగ్ II మౌల్వీ కుటుంబానికి చెందిన జైనాబ్ బేగంను వివాహం చేసుకున్నాడు.

నవాబ్ సాలార్ జంగ్ I విస్తారమైన జాగీరులను కలిగి ఉండెను మరియు కళలు మరియు సంస్కృతిలో అత్యంత శుద్ధమైన అభిరుచి కలిగిన వ్యక్తి. నేడు సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం మరియు లైబ్రరీలో భాగమైన అనేక పురాతన వస్తువులు, కళాఖండాలు మరియు పుస్తకాలను ఆయన సేకరించినవి.

నవాబ్ సాలార్ జంగ్ III తన ప్రసిద్ధ తాత నుండి ఈ లక్షణాన్ని మరియు అభిరుచిని వారసత్వంగా పొందాడు మరియు కుటుంబ సేకరణను విస్తరించాడు.

సాలార్ జంగ్ III పురాతన వస్తువులు మరియు కళాఖండాల సేకరణతో సహా తన తండ్రి వైపు నుండి అన్ని జాగీర్లు, ఆస్తులు, బిరుదులు, సంపదను వారసత్వంగా పొందినప్పటికీ, అతను తన తల్లి వైపు నుండి ఏమీ వారసత్వంగా పొందలేదని ఇక్కడ పేర్కొనడం సంబంధితంగా ఉంటుంది.

పైన పేర్కొన్న వాస్తవాలు నవాబ్ సాలార్ జంగ్ III కుటుంబం గురించి అర్థం చేసుకోవడాన్ని సులభతరం చేస్తాయి. నవాబ్ సాలార్ జంగ్ III ఎటువంటి సంతానం లేకుండా అవివాహితుడిగా మరణించినందున, సాలార్ జంగ్ కుటుంబం అంటే నవాబ్ సాలార్ జంగ్ I వారసులు మరియు/ లేదా వారి జీవిత భాగస్వాములు అని అర్థం.

4. పైన పేర్కొన్న రిట్ అఫిడవిట్ లోని పేరా నం. 3కు సమాధానంగా, ఇక్కడ ప్రత్యేకంగా అంగీకరించిన వాదనలు మినహా, ఈ పేరా యొక్క విషయాలు పూర్తిగా తిరస్కరించబడ్డాయి. పేరా నం. 3లో పిటిషనర్ VII సీనియర్ సివిల్ జడ్జి ముందు ఒ. ఎస్. నం. 156/1980, సీటీ సివిల్ కోర్టు, హైదరాబాద్ ముందు ఒ. ఎస్. నం. 1451/1983 దావాల గురించి మరియు ఎ. ఎస్. నం. 335/2005 లో III అడిషనల్ చీఫ్ జడ్జి, సీటీ సివిల్ కోర్టు, హైదరాబాద్ ఇచ్చిన తీర్పు గురించి వివరిస్తున్నారు. ప్రకటన కోసం పేర్కొన్న కేసులు జాగీర్ అడ్మినిస్ట్రేటర్ వద్ద ఉన్న జాగీర్ మొత్తాలకు సంబంధించిన విరాసత్ ఆఫ్ ఇనామ్స్ (గ్రాంట్స్) సమస్యను మాత్రమే వ్యవహరించాయి, ఇక్కడ ఈ ప్రతివాదికి చెందిన నవాబ్ సాలార్ జంగ్ III యొక్క తండ్రి వైపు మొత్తంలో 2/3 వ వంతుకు అర్హులు, పిటిషనరుకు చెందిన అతని తల్లి వైపు జాగీర్ మార్పిడి మొత్తాల నుండి 1/3 వ వంతుకు అర్హులు అని నిర్ధారించారు. ఈ ప్రొసీడింగ్స్ నుండి ఇంకా ఏవైనా నిర్ధారణలకు రావడమనేది అపోహ చర్య అవుతుంది.

5. పైన పేర్కొన్న రిట్ అఫిడవిట్ లోని పేరా నం. 4కు సమాధానంగా, ఇక్కడ ప్రత్యేకంగా అంగీకరించిన వాదనలు మినహా, ఈ పేరా యొక్క విషయాలు పూర్తిగా తిరస్కరించబడ్డాయి. సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం బోర్డుకు సాలార్ జంగ్ కుటుంబానికి చెందిన సభ్యుడిని నామినేట్ చేయడానికి సంబంధించి పిటిషనర్ అభిప్రాయాలను పేరా 4 వివరిస్తుంది. పిటిషనర్ శ్రీ

సయ్యద్ అబ్దుల్ వహాబ్ నవాబ్ సాలార్ జంగ్ కుటుంబానికి చెందినవాడు కాదని గమనించవచ్చు, ఎందుకంటే అతను నవాబ్ సాలార్ జంగ్ I యొక్క రక్త సంబంధము కాదు. అతని సోదరి జైనాబ్ బేగంను వివాహం చేసుకున్న నవాబ్ సాలార్ జంగ్ II యొక్క బావమరిది మౌల్వి సయ్యద్ అబ్దుల్లా యొక్క కుమారుడు ఇతడు. నవాబ్ సాలార్ జంగ్ II ను వివాహం చేసుకున్న ఫలితంగా జైనాబ్ బేగం నవాబ్ సాలార్ జంగ్ కుటుంబ సభ్యురాలిగా పరిగణించబడుతుంది, కాని ఆమె సోదరుడు మౌల్వి సయ్యద్ అబ్దుల్లాను నవాబ్ సాలార్ జంగ్ కుటుంబ సభ్యుడిగా ఏ విధముగాను పేర్కొనలేము లేదా వర్గీకరించలేము. మౌల్వీ సయ్యద్ అబ్దుల్లా లేదా అతని సంతానం సాలార్ జంగ్ కుటుంబ సభ్యులు కాలేరు, అయితే వారు నవాబ్ సాలార్ జంగ్ II కు జైనాబ్ బేగం తో వివాహం చేసుకున్న కారణంగా సంబంధం కలిగి ఉండవచ్చు. ఇంకా, ఈ పిటిషనర్ వాస్తవాలను తప్పుగా చూపించారు మరియు ఈ ప్రతివాది సాలార్ జంగ్ కుటుంబానికి చెందిన వ్యక్తి కాదని పేర్కొంటూ ఈ గౌరవనీయ కోర్టు ముందు తప్పుడు వాంగ్మూలం చేశారు, అయితే నిజం ఏమిటంటే, ఈ ప్రతివాది తండ్రి నవాబ్ అబ్బాస్ యార్ జంగ్ నవాబ్ తురాబ్ యార్ జంగ్ యొక్క ఏకైక కుమారుడు, అతని తల్లి సుల్తాన్ బఖ్త్ బేగం నవాబ్ సాలార్ జంగ్ I కుమార్తె కాగా, నవాబ్ సాలార్ జంగ్ II అతని కుమారుడు. ఈ ప్రతివాది నవాబ్ సాలార్ జంగ్ III తో ఉన్న కుటుంబ సంబంధమే కాదు, నవాబ్ సాలార్ జంగ్ I వరకు ఒక ఉమ్మడి రక్తసంబంధం కూడా ఉంది.

సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం బోర్డుకు కుటుంబ సభ్యుడిగా ఈ ప్రతివాదిని నామినేట్ చేయడం ఖచ్చితంగా పిటిషనర్ చిత్రీకరించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నట్లుగా తప్పు నియామకం కాదు, కానీ సరైనది మరియు సముచితమైనది. నా నియామకం పదవీకాలం 2013లో ముగిసిందని, ఆ "పదవి" చాలా సంవత్సరాలుగా ఖాళీగా ఉందని పిటిషనర్ తప్పుడు వాదన చేశారు. పిటిషనర్ చేసిన ఈ వాంగ్మూలం తన అఫిడవిట్లోని పేరా నంబర్ 7లో చేసిన

ప్రకటనకు నేరుగా విరుద్ధంగా ఉంది, అందులో అతను 3 వ ప్రతివాది 2003, 2008, 2013 మరియు 2019 సంవత్సరాలలో వరుసగా నియమించబడ్డాడని స్పష్టంగా పేర్కొన్నాడు. నా తండ్రి నవాబ్ అబ్బాస్ యార్ జంగ్ 1961 సంవత్సరంలో మ్యూజియం ప్రారంభమైనప్పటి నుండి బోర్డులో మొదటి కుటుంబ సభ్యుడిగా నామినేట్ చేయబడ్డారు మరియు 1997 సంవత్సరం వరకు 37 సంవత్సరాలు ఆ పదవిలో కొనసాగారు, అప్పుడు ఆయన తన ఆరోగ్య పరిస్థితి కారణంగా స్వచ్ఛందంగా పదవీ విరమణ చేశారు మరియు నేను ఆయన స్థానంలో బోర్డు సభ్యుడిగా నామినేట్ చేయబడ్డాను మరియు నేను ఈ పదవిలో కొనసాగిస్తున్నాను మరియు నా ప్రస్తుత పదవీకాలం 2024 జనవరి 3 వరకు చెల్లుబాటు అవుతుంది. పిటిషనర్ మ్యూజియం బోర్డులో కుటుంబ సభ్యుడిగా ఉండటానికి అర్హత ఉన్న ఏకైక వ్యక్తి అని తనను తాను పరిగణించుకుంటాడు, అలాంటప్పుడు అటువంటి క్లెయిమ్ చేయడానికి అతనికి 60 సంవత్సరాల కంటే ఎక్కువ సమయం ఎందుకు పట్టింది. ఈ వాస్తవాలు పిటిషనర్ లేవనెత్తిన వాదనలు మరియు క్లెయిమ్ల యొక్క నకిలీ మరియు అసంబద్ధ స్వభావాన్ని తగినంతగా తెలియజేస్తాయి.

6. పైన పేర్కొన్న రిట్ అఫిడవిట్ లోని పేరా నం. 5కు సమాధానంగా, ఇక్కడ ప్రత్యేకంగా అంగీకరించిన వాదనలు మినహా, ఈ పేరా యొక్క విషయాలు పూర్తిగా తిరస్కరించబడ్డాయి. పేరా నం. 5 లోని అంశాలు చాలావరకు అసత్యమని ఈ ప్రతివాది ఖండించాడు. మ్యూజియం బోర్డులో నవాబ్ సాలార్ జంగ్ కుటుంబ సభ్యుడి పదవిని నిర్వహించడానికి అర్హత ఉన్న ఏకైక వ్యక్తి తనను తాను అని పిటిషనర్ పరిగణిస్తున్నారు మరియు ఓ. ఎస్. 156/1980 దావాకు ఏ పక్షాల నుంచి "పోటీ" లేదని పిటిషనర్ భావిస్తున్నారు, ఇది అసంబద్ధమైన ప్రతిపాదన. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంపిక చేసే కుటుంబ సభ్యుడు నవాబ్ సాలార్ జంగ్ III కుటుంబ సభ్యుడిగా ఉండాలని సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం చట్టంలోని సెక్షన్ 5 (1) (ఎఫ్) చాలా

స్పష్టంగా పేర్కొంది. పైన పేరాలలో వివరించిన విధంగా, నవాబ్ సాలార్ జంగ్ III కుటుంబం నవాబ్ సాలార్ జంగ్ I మరియు/లేదా వారి జీవిత భాగస్వాముల వారసులు అవుతారు. పిటిషనర్ సాలార్ జంగ్ కుటుంబానికి చెందినవాడు కాదు. అతని తండ్రి మౌల్వి సయ్యద్ అబ్దుల్లా నవాబ్ సాలార్ జంగ్ II బావమరిది. తేదీ 14-12-2020న తాను 1వ ప్రతివాదికి మరియు 2వ ప్రతివాదికి చేసిన వినతిని ఇంతవరకు పరిగణనలోకి తీసుకోలేదని పిటిషనర్ మరోసారి తప్పుడు వాంగ్మూలం ఇస్తున్నారు. ఇది పేరా నం.7 లో ఆయన చెప్పినదానికి పూర్తి విరుద్ధంగా ఉంది, అందులో 1వ ప్రతివాది తన అభ్యర్థనకు సమాధానంగా తేదీ 19-08-2021న ఎఫ్ నం.18/4/2020. ఎం. ఐ. లో ప్రొసీడింగ్స్ జారీ చేసి తన అభ్యర్థనను తిరస్కరించినట్లు అంగీకరించాడు. తన మెటీరియల్ పేపర్లలో సదరు ప్రొసీడింగ్స్ కాపీని కూడా దాఖలు చేశారు.

6. ప్రతివాది నం. 2 దాఖలు చేసిన కౌంటర్ అఫిడవిట్ మరియు ముఖ్యంగా, పేరాలు 6 నుండి 10 వరకు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

"6. పేరా నం. 4కి సమాధానంగా, గౌరవంగా సమర్పించబడింది, సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం చట్టం, 1961 లోని సెక్షన్ 5(1) (ఎఫ్) ప్రకారం, దివంగత నవాబ్ సాలార్ జంగ్ III కుటుంబం నుండి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక సభ్యుడిని నామినేట్ చేయడానికి, తేదీ 15-03-1959 నాటి సి. ఎస్. నం 13/1958 (రాజీ దస్తావేజు/డిక్రీ) పేరా 12 ప్రకారం, ప్రతివాది నం. 15, అనగా, భారత ప్రభుత్వం, సంబంధిత మ్యూజియం లేదా లైబ్రరీకి సంబంధించి ఒక పాలక మండలి లేదా నిర్వహణ లేదా సలహా మండలి కమిటీని ఏర్పాటు చేయవలసి వస్తే, ప్రతివాది నం. 15 తన సంపూర్ణ అభీష్టానుసారం ఎంపిక చేయడానికి నవాబ్ సాలార్ జంగ్ కుటుంబానికి చెందిన ఒకటి లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది సభ్యులను పేర్కొన్న సంస్థ లేదా కమిటీకి నామినేట్ చేస్తుంది లేదా నియమిస్తుంది.

7. ప్రస్తుత సభ్యుడు శ్రీ నవాబ్ అహ్మేరామ్ అలీ ఖాన్ 1997 నుండి మరియు ఆ తరువాత 2003, 2008, 2013 మరియు 2019 సంవత్సరాలలో సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం బోర్డుకు నామినేట్ చేయబడ్డారని గౌరవంగా సమర్పించబడింది. నవాబ్ అహ్మేరామ్ అలీ ఖాన్ ను నామినేట్ చేయడం ఇది 5వ సారి, అంతకుముందు ఆయన తండ్రి దివంగత నవాబ్ అబ్బాస్ యార్ జంగ్ 1961 నుండి దివంగత నవాబ్ సాలార్ జంగ్-III కుటుంబానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న సభ్యుడిగా భారత ప్రభుత్వం నామినేట్ చేసింది, ఈ కాలాలన్నిటిలో ఎవరి నుండి ఎటువంటి వివాదం లేదు. 2013 నుంచి సాలార్ జంగ్ కుటుంబ సభ్యుడికి కేటాయించిన కోటాలో బోర్డుకు భారత ప్రభుత్వం సరైన నామినేషన్ ను చేయలేదని పిటిషనర్ పేర్కొనడం సరికాదు.

8. పేరా నం. 5 మరియు 6లకు సమాధానంగా, ప్రస్తుత బోర్డు 2019 సంవత్సరంలో 5 సంవత్సరాల కాలానికి నామినేటెడ్ సభ్యులతో ఏర్పాటు చేయబడిందని సమర్పించబడింది. సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం బోర్డులో ప్రస్తుత కుటుంబ సభ్యుడు సి. ఎస్. నం. 13/1958 మరియు సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం చట్టం 1961 ప్రకారం 1997 నుండి కొనసాగుతున్నారు. సాలార్ జంగ్ కుటుంబం నుంచి సభ్యుడిని నామినేట్ చేయడం కేవలం భారత ప్రభుత్వం యొక్క విచక్షణాధికారం.

9. పేరా నం. 7 కు సమాధానంగా, 19.08.2021 న పిటిషనర్ అభ్యర్థనను మంత్రిత్వ శాఖ పరిష్కరించినది గౌరవంగా సమర్పించబడింది. సి. ఎస్. నం. 13/1958 లో 05-03-1959 నాటి తీర్పు మరియు డిప్రీ నవాబ్ సాలార్ జంగ్ వారసుల మధ్య రాజీకి సంబంధించినది.

10. సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం చట్టం, 1961ను కేంద్ర ప్రభుత్వం 19.05.1961న జారీ చేసిందని, సెక్షన్ 4 లో పేర్కొన్న చట్టం సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం బోర్డును ఏర్పాటు చేసిందని సమర్పించబడింది. సెక్షన్ 5 బోర్డులో పనిచేసే వ్యక్తులను పరిగణిస్తుంది మరియు పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 5 (1) (ఎఫ్) ప్రకారం దివంగత నవాబ్ సాలార్ జంగ్ III కుటుంబం నుండి ఒక సభ్యుడిని నామినేట్ చేయాలి. ఈ నామినేషన్ ను కేంద్ర ప్రభుత్వం సాంస్కృతిక మంత్రిత్వ శాఖ ద్వారా గెజిట్ లో నోటిఫై చేయబడాలి. చట్టం యొక్క సెక్షన్ 7(2) ప్రకారం, బోర్డు యొక్క ఏ చర్యకేవలం ఈ కారణాల వల్ల చెల్లనిది కాదని ప్రకటిస్తుంది

(ఎ) బోర్డు యొక్క ఏర్పాటులో ఏదైనా ఖాళీ లేదా లోపం; లేదా

(బి) దానిలో సభ్యుడిగా వ్యవహరించే వ్యక్తి యొక్క నామినేషన్ లో ఏదైనా లోపం; లేదా

(సి) కేసు యొక్క యోగ్యతలను ప్రభావితం చేయని దాని ప్రక్రియలో ఏదైనా నియమరాహిత్యం ఉంటే,

నవాబ్ అబ్బాస్ యార్ జంగ్ పదవీకాలంలో సాలార్ జంగ్ కుటుంబానికి ప్రాతినిధ్యం వహించే బోర్డు సభ్యుడి నామినేషన్ కోసం ఇతర కుటుంబ సభ్యులు ఎవరూ సంప్రదించలేదు.

సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం చట్టం, 1961 ప్రకారం కుటుంబ సభ్యులలో ఒకరిని బోర్డు సభ్యుడిగా నామినేట్ చేయవచ్చు, అంటే, భారత ప్రభుత్వ అధికార పరిధిలో. మంత్రిత్వ శాఖ ఇప్పటికే ఫిబ్రవరి, 2019 లో ప్రస్తుత బోర్డు సభ్యుడిని నామినేట్ చేసింది, అందువల్ల ప్రస్తుతం ఖాళీ లేదు.

7. పిటిషనర్ తరపున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ వేదుల శ్రీనివాస్ ప్రధానంగా ఈ క్రింది

వాదనలను ముందుంచారు:

ఎ) 3వ ప్రతివాదిని 2వ ప్రతివాది బోర్డు సభ్యుడిగా నామినేట్ చేయడం సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం చట్టం, 1961లోని సెక్షన్ 5(1) (ఎఫ్) కు విరుద్ధం.

బి) 3వ ప్రతివాది 02.03.1949 న మరణించిన దివంగత నవాబ్ సాలార్ జంగ్ బహదూర్ కుటుంబంలో సభ్యుడు కాదు.

సి) తేదీ 19.08.2021 నాటి ఎఫ్. నం.18/4/2020.ఎమ్.ఐ. లో ఆక్షేపించబడిన ప్రొసీడింగ్స్ తప్పు మరియు ఏకపక్షంగా ఉన్నాయి.

డి) పిటిషనర్ సమర్పించిన సివిల్ కోర్టు తీర్పు యొక్క ఉద్దేశ్యం, ఇందులో పిటిషనర్ దివంగత నవాబ్ సాలార్ జంగ్ బహదూర్ కుటుంబ సభ్యుడిగా ప్రకటించబడ్డాడు, విస్మరించబడింది.

ఇ) పిటిషనర్ యొక్క నిర్దిష్ట వాదన ఏమిటంటే, దివంగత సాలార్ జంగ్-III యొక్క ప్రత్యక్ష వారసుడిగా ఉండవలసిన అవసరం లేదు, పిటిషనర్ దివంగత సాలార్ జంగ్-III యొక్క కుటుంబ సభ్యుడు అయితే సరిపోతుంది.

ఎఫ్) 3వ ప్రతివాది సాలార్ జంగ్-I కుటుంబానికి చెందినవాడు కానీ సాలార్ జంగ్-III కుటుంబానికి చెందినవాడు కాదు అనే వాస్తవాన్ని 1వ ప్రతివాది విస్మరించారు.

జి) పిటిషనర్ తండ్రి దివంగత నవాబ్ సయ్యద్ అబ్దుల్లా మరియు సాలార్ జంగ్-III యొక్క తల్లి, శ్రీమతి జైనాబ్ బేగం సోదరుడు మరియు సోదరి.

హెచ్) 3వ ప్రతివాది సాలార్ జంగ్-I కి దూరపు బంధువు, కానీ సాలార్ జంగ్-III కుటుంబానికి చెందిన సభ్యుడు కాదు.

ఐ) 2003, 2008, 2013, 2019 సంవత్సరాలలో విజయవంతంగా 3వ ప్రతివాది నియామకం స్పష్టంగా పక్షపాతంతో కూడుకున్నది మరియు కొనసాగించబడలేనిది.

పైన పేర్కొన్న సమర్పణల ఆధారంగా పిటిషనర్ తరపున హాజరైన న్యాయవాది అభ్యర్థించిన

విధంగా రిట్ పిటిషన్ ను అనుమతించాలని సమర్పించారు.

8. 3వ ప్రతివాది తరపున హాజరైన న్యాయవాది ప్రధానంగా ఈ క్రింది వాదనలను

ముందుంచారు:

i) అంగీకరించబడినట్లు, నవాబ్ సాలార్ జంగ్-III ఎటువంటి సంతానం లేకుండా అవివాహితుడిగా మరణించాడు కాబట్టి, సాలార్ జంగ్ కుటుంబం అంటే నవాబ్ సాలార్ జంగ్-I వారసులు మరియు / లేదా వారి జీవిత భాగస్వాములు అని అర్థం.

ii) పిటిషనర్ నవాబ్ సాలార్ జంగ్ కుటుంబానికి చెందినవాడు కాదు, ఎందుకంటే అతను నవాబ్ సాలార్ జంగ్-I యొక్క రక్తసంబంధం కాదు.

iii) ఆ 'పదవి' చాలా సంవత్సరాలుగా ఖాళీగా ఉందని చెప్పడం సరికాదు. పిటిషనర్ యొక్క ఈ ప్రకటన ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్ కు మద్దతుగా పిటిషనర్ దాఖలు చేసిన అఫిడవిట్ లోని పేరా నం. 7 లోని పిటిషనర్ యొక్క సొంత ప్రకటనకు విరుద్ధంగా ఉంది, అందులో పిటిషనర్ 3వ ప్రతివాదిని విజయవంతంగా 2003, 2008, 2013 మరియు 2019 సంవత్సరాలలో నియమించబడ్డాడని స్పష్టంగా పేర్కొన్నారు.

iv) 3వ ప్రతివాది తండ్రి నవాబ్ అబ్బాస్ యార్ జంగ్ మ్యూజియం ప్రారంభమైనప్పటి నుండి 1961 సంవత్సరంలో బోర్డులో మొదటి కుటుంబ సభ్యుడిగా నామినేట్ చేయబడ్డాడు

మరియు 1997 సంవత్సరం వరకు 37 సంవత్సరాల పాటు ఆ పదవిలో కొనసాగాడు, 3వ ప్రతివాది తండ్రి ఆరోగ్య కారణంగా స్వచ్ఛందంగా పదవీ విరమణ చేశాడు మరియు 3వ ప్రతివాది అతని స్థానంలో బోర్డు సభ్యుడిగా నామినేట్ చేయబడ్డాడు మరియు మరియు పదవీకాలం ముగిసే వరకు అంటే 03.01.2024 వరకు పేర్కొన్న పదవిలో కొనసాగాతున్నాడు.

v) 60 సంవత్సరాల తరువాత పిటిషనర్ చేసిన క్లెయిమ్ అసమంజసమైనది మరియు అసంబద్ధమైనది.

పైన పేర్కొన్న సమర్పణల ఆధారంగా 3వ ప్రతివాది తరపున హాజరైన న్యాయవాది రిట్

పిటిషన్ ను కొట్టివేయాలని వాదించారు.

9. 2వ ప్రతివాది కౌంటర్ ఆఫిడవిట్ ను దాఖలు చేశారు మరియు 2వ ప్రతివాది తరపున

హాజరైన న్యాయవాది ప్రధానంగా ఈ క్రింది వాదనలను ముందుంచారు:

i) దివంగత నవాబ్ సాలార్ జంగ్-III ప్రస్తుత కుటుంబ సభ్యుడిగా 3వ ప్రతివాది 1997 నుండి మరియు తరువాత 2003, 2008, 2013 మరియు 2019 సంవత్సరాలలో సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం బోర్డుకు నామినేట్ చేయబడ్డాడు. సిఎస్ నం. 13/1958 ప్రకారం మరియు సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం చట్టం, 1961 ప్రకారం 3వ ప్రతివాది నామినేట్ కావడం ఇది ఐదవ సారి.

ii) అంతకుముందు 1961 నుంచి దివంగత నవాబ్ సాలార్ జంగ్-III కుటుంబానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న సభ్యుడిగా 3వ ప్రతివాది తండ్రి దివంగత నవాబ్ అబ్బాస్ యార్ జంగ్ ను భారత ప్రభుత్వం నామినేట్ చేసింది మరియు గత 5 దశాబ్దాలకు పైగా ఏ సమయంలోనూ ఎవరి నుండి వివాదం లేదు.

iii) సాలార్ జంగ్ కుటుంబం నుండి సభ్యుడిని నామినేట్ చేయడం కేవలం భారత ప్రభుత్వం యొక్క విచక్షణాధికారం.

పైన పేర్కొన్న సమర్పణల ఆధారంగా 2వ ప్రతివాది తరపున హాజరైన న్యాయవాది రిట్

పిటిషన్ ను ప్రారంభదశలోనే కొట్టివేయాలని వాదించారు.

చర్చ మరియు నిర్ణయ

10. రికార్డును పరిశీలించినప్పుడు, అంతకుముందు ఒక సందర్భంలో, మ్యూజియం బోర్డుకు 2వ ప్రతివాది నియామకాన్ని నవాబ్ బెహబూద్ అలీ ఖాన్ అనే వ్యక్తి డబ్ల్యు. పి. నం. 13118/2009 లో సవాలు చేసినట్లు స్పష్టమవుతోంది. ఈ రిట్ పిటిషన్ను తేదీ 10.12.2009 నాటి ఉత్తర్వు ద్వారా కొట్టివేయబడింది మరియు తేదీ 10.12.2009 నాటి ఈ ఉత్తర్వుకు వ్యతిరేకంగా డబ్ల్యు. పి. నం. 13118/2009 లో దాఖలు చేసిన రిట్ అప్పీల్ కూడా తేదీ 31.08.2010 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా కొట్టివేయబడింది. డబ్ల్యు. పి. నం. 13118/2009 లో తేదీ 10.12.2009న జారీ చేయబడిన ఉత్తర్వులోని పరిశీలనలు ప్రస్తుత ఉత్తర్వు రికార్డులోకి తీసుకురాబడ్డాయి.

11. నవాబ్ బెహబూద్ అలీ ఖాన్ అనే వ్యక్తి తాను దాఖలు చేసిన డబ్ల్యు. పి. నం. 13118/2009 లో కోరిన ప్రార్థన ఇక్కడ పొందుపరచబడింది:

"తేదీ 07.09.2008 నాటి ఉత్తర్వును మరియు తేదీ 17.09.2008 నాటి గెజిట్ నోటిఫికేషన్ను, కేంద్ర చట్టం 26/1961లోని సెక్షన్ 591 ఎఫ్ కింద భారత గెజిట్ లో ప్రచురించబడిన తేదీ 07.11.2008 నాటి జి ఎస్ ఆర్ 7769ఇ 2వ ప్రతివాదిని సాలార్ జంగ్

మ్యూజియం బోర్డుకు నామినేట్ చేయడానికి సంబంధించినంతవరకు, చట్టవిరుద్ధమని మరియు రద్దు చేయడానికి అర్హమైనదని ప్రకటించే రిట్ లేదా ఉత్తర్వు లేదా ఆదేశాన్ని మరింత ప్రత్యేకంగా రిట్ ఆఫ్ మాండమస్ స్వభావంతో జారీ చేయడానికి".

12. దబ్బ్యు. పి. నం. 13118/2009 లో తేదీ 10.12.2009న వెలువరించిన తీర్పు ఇక్కడ

సంగ్రహించబడింది:

హైదరాబాద్ లోని సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం పార్లమెంటు రూపొందించిన సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం చట్టం, 1961 (సంక్షిప్తంగా "చట్టం") ద్వారా ఉనికిలోకి వచ్చింది. ఈ చట్టం సి. ఎస్. నం. 13/1958 లో ఈ కోర్టు జారీ చేసిన రాజీ డిక్రీ యొక్క ఫలితం. మ్యూజియం వ్యవహారాలను చట్టంలోని సెక్షన్ 4 కింద ఏర్పాటు చేసిన బోర్డు నిర్వహిస్తుంది. చట్టంలోని సెక్షన్ 5 బోర్డు కూర్పుకు సంబంధించినది. ఆ నిబంధనలోని సబ్ సెక్షన్ (1) లోని క్లాజ్ (ఎఫ్) ప్రకారం దివంగత నవాబ్ సాలార్ జంగ్ బహదూర్ కుటుంబ సభ్యుడైన వ్యక్తిని కేంద్ర ప్రభుత్వం బోర్డుకు నియమించాలని నిర్దేశిస్తుంది. 2వ ప్రతివాదిని 1997 సంవత్సరంలో ఆ కేటగిరీలో నియమించబడ్డాడు, ఆ తరువాత, అతను తేదీ 17.09.2008 నాటి నోటిఫికేషన్ ద్వారా తిరిగి నియమించబడ్డాడు. పిటిషనర్ రెండవ ప్రతివాది నియామకాన్ని సవాలు చేశాడు. అంతేకాకుండా, తాను దివంగత నవాబ్ సాలార్ జంగ్ బహదూర్ యొక్క చట్టబద్ధమైన వారసులలో ఒకడిని పేర్కొంటూ నియామకం కోసం దావా చేశాడు. పిటిషనర్ కోరిన కారణాలలో ఒకటి ఏమిటంటే రెండవ ప్రతివాది సోదరులలో ఒకరు మ్యూజియంలో ఉద్యోగం చేస్తున్నందున అతను అనర్హత వేటుకు గురయ్యాడు.

రెండవ ప్రతివాది ఆరోపణలను ఖండిస్తూ కౌంటర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేశారు. తన హక్కును 1997లోనే గుర్తించబడిందని, దివంగత నవాబ్ సాలార్ జంగ్ బహదూర్ కుటుంబ సభ్యుడిగా తన హోదాను పిటిషనర్ కూడా వివాదం చేయలేదని పేర్కొన్నారు.

పిటిషనర్ తరపున న్యాయవాది కె. వి. సత్యనారాయణ, మొదటి ప్రతివాది తరపున శ్రీ ఎ. రాజశేఖర్ రెడ్డి, అసిస్టెంట్ సొలిసిటర్ జనరల్, రెండవ ప్రతివాది తరపున మిస్ అనూప మహమూద్ వాదనలు విన్నాను.

ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 5 ప్రకారం దివంగత నవాబ్ సాలార్ జంగ్ బహదూర్ కుటుంబ సభ్యుడిని బోర్డులో నియమించడానికి ఈ చట్టం వీలు కల్పిస్తుంది. రెండవ ప్రతివాది 1997లో ఆ కేటగిరీలో నియమించబడ్డాడు. ఆయన నియామకాన్ని సవాలు చేయలేదు. 17.09.2008న చేసిన పునర్నియామకాన్ని మాత్రమే సవాలు చేయబడింది.

సి. ఎస్. నం. 13/1958 లో రెండో ప్రతివాదిని పక్షంగా చేర్చలేదని, మరోవైపు ఇటీవలి కాలంలో తన తల్లి మరణంపై తనను ఒక పక్షంగా చేర్చారని పిటిషనర్ వాదించారు. రెండవ ప్రతివాది నియామకం రద్దు చేయడానికి అర్హమైనదని మరియు నియామకానికి పరిగణించబడే హక్కు తనకు ఉందని ఆయన పేర్కొన్నారు.

రెండవ ప్రతివాది యొక్క అర్హతకు సంబంధించి పిటిషనర్ వాదన ఆమోదయోగ్యం కాదు. మొదటగా, 1997 సంవత్సరంలో జరిగిన రెండవ ప్రతివాది నియామకాన్ని పిటిషనర్ అంగీకరించారు. ఇటీవల 01.11.2007 నాడు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సమర్పించిన వినతిపత్రంలో రెండవ ప్రతివాది కూడా తనలాగే తండ్రి వైపు మనవడు అని పిటిషనర్ అంగీకరించారు. పిటిషనర్ తన వినతిపత్రంలో ఎక్కడా రెండవ ప్రతివాది అనర్హుడని లేదా

అనర్హతకు గురయ్యాడని ఎక్కడా పేర్కొనలేదు. ఈ వాదన యొక్క రెండవ కోణం ఏమిటంటే, రెండవ ప్రతివాది సోదరుడు మ్యూజియంలో ఉద్యోగం పొందాడు, తద్వారా చట్టంలోని సెక్షన్ 8 అమలు ద్వారా అనర్హత వేటు పడుతుందని. ఈ వాదన కూడా అంతే సమర్థనీయం కాదు. రెండవ ప్రతివాది యొక్క తమ్ముడు ఉద్యోగంలో నియమించబడ్డాడని పేర్కొనడం మినహా, వ్యక్తి యొక్క వివరాలు, నియామకం యొక్క స్థానం లేదా తేదీ పేర్కొనబడలేదు. ఇంకా ఈ నిబంధన సాధారణ పరిభాషలో ఉంది మరియు సామీప్యత లేదా బంధుత్వం యొక్క పరిధిని పేర్కొనలేదు. రెండవ ప్రతివాది తమ్ముడు ఉద్యోగం చేస్తున్నాడని భావించినా, ఈ నిబంధన అనర్హతకు దారితీయదు. అందువల్ల పిటిషనర్ యొక్క వాదనను అంగీకరించలేము.

పిటిషనర్ అభ్యర్థన యొక్క రెండవ భాగం ఏమిటంటే, సభ్యుడిగా నియామకం కోసం

అతని కేసును పరిగణనలోకి తీసుకోవాలనేది. బోర్డులో ఒక సభ్యుడిని మాత్రమే నియమించే

వెసులుబాటు ఈ చట్టంలో ఉంది. రెండవ ప్రతివాదిని ఇప్పటికే నియమించినందున పిటిషనర్

కేసును పరిగణనలోకి తీసుకునే అవకాశం లేదు. అందువల్ల పిటిషనర్ కు ఎటువంటి

ఉపశమనం ఇవ్వలేము.

తదనుగుణంగా, రిట్ పిటిషన్ కొట్టివేయబడుతుంది. అయితే, మ్యూజియం బోర్డు సభ్యుడిగా

నియామకం సందర్భంలో, దివంగత నవాబ్ సాలార్ జంగ్ బహదూర్ చట్టబద్ధమైన

వారసులను ప్రకటించాలని పిటిషనర్ దావా వేయడాన్ని ఈ కొట్టివేయడం నిరోధించదు.

ఒకవేళ ఎటువంటి దావా ఏదైనా దాఖలు చేయబడితే, చట్టబద్ధమైన వారసులందరినీ

చేర్చడం పిటిషనర్ బాధ్యత. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎటువంటి ఉత్తర్వు ఉండదు.

13. పేరా నం. 5లో ప్రతివాది నం. 3 దాఖలు చేసిన కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో చేసిన వాదనలను పరిశీలిస్తే, 3వ ప్రతివాది యొక్క వైఖరిని చాలా స్పష్టంగా సూచిస్తుంది, పిటిషనర్ నవాబ్ సాలార్ జంగ్ కుటుంబానికి చెందిన వ్యక్తి కాదని, ఎందుకంటే అతను నవాబ్ సాలార్ జంగ్-I రక్త సంబంధం కు చెందినవాడు కాదని. నవాబ్ సాలార్ జంగ్-II బావమరిది మౌల్వీ సయ్యద్ అబ్దుల్లా కుమారుడు, అతను ఆయన సోదరి జైనాబ్ బేగంను వివాహం చేసుకున్నాడు. నవాబ్ సాలార్ జంగ్-II ను వివాహం చేసుకున్న ఫలితంగా పేర్కొన్న జైనాబ్ బేగంను నవాబ్ సాలార్ జంగ్ కుటుంబ సభ్యురాలిగా పరిగణించబడుతుంది, కాని ఆమె సోదరుడు మౌల్వీ సయ్యద్ అబ్దుల్లాను నవాబ్ సాలార్ జంగ్ కుటుంబ సభ్యుడిగా ఏ విధముగాను పేర్కొనడం లేదా వర్గీకరించడం సాధ్యం కాదు. మౌల్వీ సయ్యద్ అబ్దుల్లా లేదా అతని సంతానం సాలార్ జంగ్ కుటుంబ సభ్యులు కాలేరు, కాకపోతే వారు జైనాబ్ బేగం తో అతని వివాహం కారణంగా వారు నవాబ్ సాలార్ జంగ్-II తో చుట్టరికం కలిగి ఉండవచ్చు. 3వ ప్రతివాది తండ్రి నవాబ్ అబ్బాస్ యార్ జంగ్ నవాబ్ తురాబ్ యార్ జంగ్ యొక్క ఏకైక కుమారుడు, అతని తల్లి సుల్తాన్ బఖ్త బేగం నవాబ్ సాలార్ జంగ్-I కుమార్తె, నవాబ్ సాలార్ జంగ్-II అతని కుమారుడు. 3వ ప్రతివాదికి నవాబ్ సాలార్ జంగ్-III తో కుటుంబ సంబంధం మాత్రమే కాదు, నవాబ్ సాలార్ జంగ్-I వరకు ఉమ్మడి రక్త సంబంధం కూడా ఉంది.

14. సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం చట్టం, 1961 లోని సెక్షన్ 5(1) (ఎఫ్) ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

సెక్షన్ 5 – బోర్డు యొక్క కూర్పు.

సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం చట్టం, 1961 యొక్క సెక్షన్ 5(1) (ఎఫ్):

(1) బోర్డు ఈ క్రింది వ్యక్తులను కలిగి ఉంటుంది, వారు: -

(ఎఫ్) కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా నామినేట్ చేయబడే వ్యక్తి, 1949 మార్చి 2 వ తేదీన మరణించిన దివంగత నవాబ్ సాలార్ జంగ్ బహదూర్ కుటుంబంలో సభ్యుడు.

15. సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం చట్టం, 1961 లోని సెక్షన్ 7(2) ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

సెక్షన్ 7: సభ్యుని తాత్కాలిక గైర్బాజరు.

సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం చట్టం, 1961 లోని సెక్షన్ 7(2)

7(2) బోర్డు యొక్క ఏ చర్యకేవలం ఈ కారణాల వల్ల చెల్లనిది కాదు.

(ఎ) బోర్డు యొక్క ఏర్పాటులో ఏదైనా ఖాళీ లేదా లోపం; లేదా

(బి) దానిలో సభ్యుడిగా వ్యవహరించే వ్యక్తి యొక్క నామినేషన్ లో ఏదైనా లోపం, లేదా

(సి) కేసు యొక్క యోగ్యతలను ప్రభావితం చేయని దాని ప్రక్రియలో ఏదైనా నియమరాహిత్యం ఉంటే.

16. సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం చట్టం, 1961 లోని సెక్షన్ 5 (1) (ఎఫ్) ను (పైన ప్రస్తావించబడిన

మరియు సంగ్రహించబడిన) పరిశీలిస్తే కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంపిక చేయవలసిన కుటుంబ సభ్యుడు

నవాబ్ సాలార్ జంగ్ -III కుటుంబ సభ్యుడు అయి ఉండాలని స్పష్టంగా సూచిస్తుంది. నవాబ్

సాలార్ జంగ్-III యొక్క కుటుంబం నవాబ్ సాలార్ జంగ్-I వారసులు మరియు/లేదా వారి

జీవిత భాగస్వాములు అవుతారని 3వ ప్రతివాది యొక్క నిర్దిష్ట కేసు, ఎందుకంటే నవాబ్ సాలా జంగ్-III ఎటువంటి సంతానం లేకుండా అవివాహితుడిగా మరణించినందున మరియు పిటిషనర్ తండ్రి నవాబ్ సాలార్ జంగ్-II యొక్క బావమరిది అయినందున పిటిషనర్ సాలార్ జంగ్ కుటుంబానికి చెందినవాడు కాదు.

17. 2వ ప్రతివాది కౌంటర్ అఫిడవిట్లో చేసిన వాదనలను పరిశీలిస్తే, 2వ ప్రతివాది యొక్క నిర్దిష్ట అభ్యర్థనలు ఏమిటంటే, నవాబ్ అబ్బాస్ యార్ జంగ్ హయాంలో సాలార్ జంగ్ కుటుంబానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న బోర్డు సభ్యుడి నామినేషన్ కోసం కుటుంబ సభ్యులెవరూ సంప్రదించలేదని సూచిస్తుంది మరియు సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం చట్టం, 1961లోని సెక్షన్ 7(2) ప్రకారం 'బోర్డు యొక్క ఏ చర్య కేవలం ఈ కారణాల వల్ల చెల్లనిది కాదు (ఎ) బోర్డు యొక్క ఏర్పాటులో ఏదైనా ఖాళీ లేదా లోపం లేదా (బి) దానిలో సభ్యుడిగా వ్యవహరించే వ్యక్తి యొక్క నామినేషన్ లో ఏదైనా లోపం లేదా (సి) కేసు యొక్క యోగ్యతలను ప్రభా తం చేయని దాని ప్రక్రియలో ఏదైనా నియమరాహిత్యం ఉంటే'.

18. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది ఆధారపడిన తీర్పు కేసు వాస్తవాలకు వర్తించదు, పిటిషనర్ చేసిన వాదనలు ఆమోదయోగ్యం కాదు.

19. క్రింది విషయాలు పరిగణనలోకి తీసుకొని:

ఎ) పైన పేర్కొన్న వాస్తవాలు మరియు కేసు పరిస్థితులు.

బి) ప్రతివాదులు నం. 2 మరియు 3 దాఖలు చేసిన కౌంటర్ అఫిడవిట్లో చేసిన వాదనలు (పైన పేర్కొన్నవి మరియు సేకరించినవి),

సి) సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం చట్టం, 1961 లోని సెక్షన్ 5 (1) (ఎఫ్) మరియు సెక్షన్ 7(2) లను పరిగణనలోకి తీసుకుని,

డి) తేదీ 10.12.2009న డబ్ల్యు. పి. నం. 13118 / 2009 లో 3వ ప్రతివాదికి అనుకూలంగా ఈ కోర్టు ఉత్తర్వులను ఈ కోర్టు డివిజన్ బెంచ్ డబ్ల్యు. ఎ. నం. 293/2010 లో తేదీ 31.08.2010 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా సమర్థించినవి పరిగణనలోకి తీసుకొని.

రిట్ పిటిషన్ కొట్టివేయబడింది. అయితే, మ్యూజియం బోర్డు సభ్యుడిగా నియామకం
సందర్భంలో, దివంగత నవాబ్ సాలార్ జంగ్ బహదూర్ చట్టబద్ధమైన వారసులను ప్రకటించాలని
పిటిషనర్ దావా వేయడాన్ని ఈ కొట్టివేయడం నిరోధించదు. ఒకవేళ అటువంటి దావా ఏదైనా దాఖలు
చేయబడితే, చట్టబద్ధమైన వారసులందరినీ చేర్చడం పిటిషనర్ బాధ్యత. ఖర్చులకు సంబంధించి
ఎటువంటి ఉత్తర్వు లేదు.

ఈ రిట్ పిటిషన్ లో పెండింగ్ లో ఉన్న వివిధమైన పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే, అవి మూసివేయబడ్డాయి.

★★★